

Liber

Quartus

Dicitur de resurrectōe finē id quod est.

Dostremo de cōditōe resurrectōis et mō resurgētiū nō. Terminato p̄ principali huius lib. in q̄ magis dicit minauerit de sanitate quā sc̄oz medica menta cōferunt. sequitur ps̄ in qua agit de sanitate ad quā sacra disponit. Prima est sanitas gratuita. sc̄oz ē gloria. Prima ē via. sc̄oz p̄t. Prima est a culpa. sc̄oz ē miseria. Et qm̄ ad hāc gloriam habendā occurrit resurrectōe sc̄oz vero de iudicio. infra. xlviij. vñ. Soler etiam qm̄ q̄ liter dabis iudicij sua. Prima ps̄ h̄z duas. qm̄ em̄ in resurrectōe aīa segata reiungit corrigi. Et p̄mo agit de resurrectōe. sc̄oz vero de statu. aīe legate. ifra. di. xl. P̄fca sc̄edū ē ḡ oēs aīe t̄. Prima ps̄ h̄z duas. In p̄ma determinat de resurrectōe finē id quod est. In sc̄oz aīt ad modū sua q̄tū. ad q̄litatē et q̄ditatē resurgentū. ifra. xlviij. Solent autē nōnulli p̄cūntari. r̄. Prima ps̄ habet duas. In p̄ma p̄cedit p̄ modū narratiois. In sc̄oz p̄

Dicitur tu beq̄ in aduentu iudiciis ab omnibus audiens. Ur̄ ma le dicere. q̄dela tio vocis p̄ me dium est in spe. iterum vox. p̄t us puenit ad loca propinquā. ḡ prius resurgent homines ī una premundi ē in alia. 13. dōm p̄ illud p̄t duplicit̄ inteligi. Tel quia vox illa sa

Esa. xxvi. i. thes. iii. ps. lxxvij.
ciente virtute. di uina subito refetur finē. q̄ vox illa p̄cedit. Pre terea subito sicut resurrectōe. vt sit quasi quedam preparatio. Et si tu queras que necessitas ē p̄parationis. cuiusdi uina virtus possit subito opera ri erab̄ villa p̄ paratione. dicē dum q̄ hoc ē p̄ eius propter cōgruentiam. q̄ p̄ p̄tindigentia. Lōgruentia at hec est. quia sicut per verbū carnem factum. sit iudicium ad adorandum humancitatem xp̄i

Ostendit resurrectionem esse futuram.

Dostremo de conditione resurrectōis et mō resurgētiū. nec nō et de iudiciis et mō sericordie q̄litate breuiter disserendū est. Dibūs q̄dibū que de hac remoueri solēt satisface re nō valeo. resurrecturā tamē carnem om̄nīm quicūq̄ natī sunt atq̄ nascentur. et mortui sunt atq̄ morient̄. nullaten⁹ ambi gere debet xp̄ian⁹. Aut em̄ ysaias. Resurgēt mortui et resurgēt qui erant in sepulchris. Et aplūs holumus vos igno. frāde. dor. vt nō cō. sicut et ceteri q̄ spēm nō habēt. sc̄z resur. Hoc em̄ vobis. di. in ver. do. q̄ nos quivi. qui re. su. nō pre. eos qui dor. Qm̄ ipse do. in iussu et in vo. ar. et in tu. dei descedet de ce. et mor. q̄ in xp̄o sunt re. p̄mi deinde nos qui vi. qui relin iura. cum illis. in nu. obui. xp̄o in aera. et sic sp̄ cū dñs erim⁹. His verbis. et veritas resurrectōis et casa atq̄ ordo resurgentiu⁹ p̄clarissime insinuat̄. Determiat resurrectōis causam que est vox tube. Cā em̄ resurrectōis mortuorū erit vox tube q̄ in aduentu iudiciis ab oīb̄ audiēt. et cui⁹ virtus te excitabunt mortui. et de mo-

modū in dīstītōis. ibi. Hic queris ut̄ electis tūc assit nō. Prima ps̄ habet tres. In p̄ma p̄stendit resurrectōis esse futuram. In secunda vero determinat resurrectōis cām. ibi. Lā em̄ resurrectionis mortuorū. In tercia de terminat resurrectōis horā. ibi. Media autē nocte dī venturus. vbi dicitur q̄ dicit resurrectōis futurā mesdia nocte. nō p̄p̄ter t̄ḡ qualitatē sed potius p̄p̄tētōe incertitudinem. Similiter sc̄oz pars in qua p̄ce dī magis per modū inquisitionis determinans q̄ tuor dubitabilia que habent ortū et verbis apli que prius taeta sunt. quatuor habet particulas in quibus illa dubia determinat. In prima querit de memora elecīōrum an runc precedentia mala reneat. In secunda q̄ rit de viuorum invenzione. ibi. Querit etiam solet virūz illi quos. viuos r̄. In tercia vero determinat quomo dō intelligit et invenit viuos et mortuos. ibi. His autem adiūciendum est. In quarta quomodo intelligi tur illud q̄ mortui resurgent incorrupti. ibi. Lunq̄ ex p̄dictis sane credi valeat r̄.

numētis resurgent̄. Eli. pp̄ha. dabit voci sue vocez virtutis. i. effectū resuscitādi mortuōs. Et iobes euāgelistā ait. venit hora in q̄ oēs q̄ i monūtis sūt audīt̄ vocē filij dei. et p̄cedēt q̄ bona fecerūt in resurrectōis vite. q̄dō mala egerūt in resurrectōis iudicij. Si vero queris cuius vel q̄lis erit vox illa. Ap̄ls dicit q̄ erit archangeli. i. ipius xp̄i q̄ ē p̄inceps archangeloz. vel vox erit alicuius vel plurim angelorū. Eadēq̄ dī tuba. q̄r erit manifesta et nouissima. q̄r post eā nō erit alia. Hectuba vt ait Aug⁹. ē clamor. de quo dicitur in euā. A media nocte clamor factus ē. ecce sponsus venit. ex. obui. ei. Tuba nomen aliq̄b̄ euidens et p̄clarū signū intelligit. Qd̄ vox archageli et tuba dei ab aplo dī. in euāgeliō. vox filij dei et clamor appellatur. qd̄ signū mortuī audiēt et resurgent̄.

Determiat resurrectōis horā q̄ dī media nocte futura. c. A media at nocte dī ventur⁹ vt ait Aug. Mō p̄ phoz t̄pis. sed q̄r t̄c veniet cū nō sperat. A media at nocte. s. cū valde obscurum. erit. i. occultū. veniet. Dies em̄ dñi sicut surita ī nocte vēiet. p̄t t̄nū incōgrue intelligi medie noctis t̄pe vēetur⁹. q̄r vt ait Cassio. t̄pe p̄togenita egypti p̄cessa sit qm̄ ēt sp̄olus ventur⁹ ē. Plus

in qua fuit iudi carus. ita ad vocem ipius fitre Johā. v. surrectio ad horam illius humanitatis in q̄ fuit mortuus. et ideo dicit Augustinus. q̄ p̄b̄num sit suscitatio corporum. et p̄p̄tē congruentiaz a parte nostra. vt sicut ex dupliciti constamus p̄n tia no. 211 cipio. et sicut du p̄p̄tē habem⁹ cognitum. ita a misera modo Ma. xxv exercemur. et ad iudicium vocē i. thes. iii. mur. et virtute divina. et spiri tuali. et voce an Johā. v. geli.

b Ut orbā. geli et tuba r̄. Queritur hic dī bac diversitate istorum vocabulorū. q̄mūcius sub. nunc vox archangeli. nūc tuba vocatur illō p̄ qd̄ sit resurrectōis. in quibus Cassiod. contraries et sup̄ oīcō dīversitas v̄ in natura.

Di.

cludi. B. dōz q̄ idē vror̄ xp̄i fm̄ diuersas p̄ferates ista
tria sortis noia. Vor̄ em̄ xp̄i erit virtuosa. z iō dī iusus
q̄ p̄ceptū. dicit em̄ z fieri erit autētica. z iō dī yox archā
geli. i. p̄ncipis. Et erit nibilomin⁹ seuera. z iō vox tube
dī. z sic idē mul
tiplici vocabu/
lo xp̄mis ad in/
simudā ill⁹ vo/
cis p̄feratē m̄l/
tiplicē z digni/
tatem.

Dñs. vii.

Cecili No em̄ eoz
De libris d̄
tac agree
runt.
Adat. x.
memoria r̄ p̄v/
stib⁹. Querit ḡ
quō illud possit
intelligi. aut em̄
mala placebūt.
aut displicebūt.
Si placebunt.
erim⁹ iuusti. si
displicebūt eri/
m⁹ tristati. Ite
quō p̄ illud iel/
ligi cū ralīs cog/
nitio inferat tri/
sticā. z sublat⁹
dīt̄ auferat an/
cedes. q̄ posito
an̄cedente poit
z seq̄ues. B.
dōm q̄ ibi erit
memoria mala/
rūsine tristitia.
q̄lī aut̄ b̄ possit
cē. dicūt alīq̄ q̄
diuina virtute.
q̄sicut potēs est
i igne separare lu/
cē a caliditate. si
cur dicte Basili.
sug ill̄ ps. vor
dīn in fā. ignis
zē. sic separabit a
mali cognitōne
z recordatōne me/
sticā. Aliedictūt
alii q̄ b̄ ē p̄p̄ter
dignitatē star⁹.
sicut em̄ angeli
gloriosi. z si nos
ament. si p̄pter
mala n̄ tri/
stans. p̄ eo q̄ sūt
absorbti a glā.
sic in p̄posito ē i
telligēdū. Ne/
lē m̄ ē dicere q̄
b̄ sit p̄p̄ modū
z siderādi. q̄ nū
q̄ recō. itabunt
mala absolute.
sed q̄ in sidera
tiōe ad dē liberantē. q̄m̄ cogitare de mala p̄terito subū

Ela. lxx.
Ela. xv.

divisa virtute.
q̄sicut potēs est
i igne separare lu/
cē a caliditate. si
cur dicte Basili.
sug ill̄ ps. vor
dīn in fā. ignis
zē. sic separabit a
mali cognitōne
z recordatōne me/
sticā. Aliedictūt
alii q̄ b̄ ē p̄p̄ter
dignitatē star⁹.
sicut em̄ angeli
gloriosi. z si nos
ament. si p̄pter
mala n̄ tri/
stans. p̄ eo q̄ sūt
absorbti a glā.
sic in p̄posito ē i
telligēdū. Ne/
lē m̄ ē dicere q̄
b̄ sit p̄p̄ modū
z siderādi. q̄ nū
q̄ recō. itabunt
mala absolute.
sed q̄ in sidera
tiōe ad dē liberantē. q̄m̄ cogitare de mala p̄terito subū

XLIII

tentioē liberatōis in p̄nti non ḡnat in nob̄ affectōz me/
sticē gaudi. Jō bn̄ dicit q̄ erit ibi maloy memoria i z
in tristitia. Ad illud q̄ obf̄ de disciplia. dōm q̄ n̄ venit
in memorā mala p̄ferita sub rōne absoluta. q̄ cū simus

tūc oīo diuinī
oīa reseren⁹. z d
deūz alīq̄ mō yt
ibi landes z ho/
norificē deus. z
sic p̄ illud.

d

Petrā hic p̄
pniam tecta z de/
lera illic etiā te/
gi alīs. Querit
q̄ cū petīm petri
z magdalene oī/
bus e notum ad
laudē q̄rē ḡ post
dicē iudicij erit
oculū. z si p̄c
catū petri nō te
gaf. quare petīm
rob̄t̄. sūo pec
cata credam⁹ de
regenda. q̄s nō
incipiat erubet
scere si facias sua
in sp̄ctu rōn⁹
mūdi sūr. ppalā
da. B. dōm q̄
q̄uis fas sit vi/
trāq̄ p̄c opina
r̄iōnabilior tñ
ē q̄ oīm elecroy
petā oīb̄ iustis
tūc patebūt. z b̄
ap̄terea. q̄ mag
na erit te gloria

i. Lor. xv.

dūz manifestē
eius ad filios
mia. z dū ondet
eius mia. nulla
erit erubescētia.
Et si q̄ras quō
b̄ possit cē. dōm
ē q̄rō ē a p̄te ei⁹
cū p̄tā manū
festant. q̄ erube
scētia ē timori
erit eratōe cēut
ei. Un̄ cū i bris
n̄ cadit timor. n̄
erit eis erubescē
tia. Q̄ nō cadat
timor. p̄z. q̄ p̄se
cta charitas fo/
ras mitit timo
rē. Rō dē est ex
p̄te videntiū. q̄
nullus ibi vitu/
pat. nullus ibi
asp̄nak. s̄z poti⁹
deūz collaudat
dū atēdit virtu/
tēdei in ifo. Et ē exēplū magdalena cui⁹ p̄tā publicē

K 2

i. Lor. xv.

Ambro:

Liber

Hieron. Recitamus nec tu facimus ei contumeliam. quod non recitamus ad eius ignominiam sed ad laudem diuinam et suam. Tunc nec ipsa de hoc habet trubulacionem, nec cogitamus de ipsa causa de meretrice sed causa de nobis.

lissima domina quod de multis mala est erupta. Et repletum est de bono professore et penitente bono ei confessio seruenit et penitentia dili git. quia verius et clarius et sicilius suas ignoratias et peccata aperit. maxime dum attendit ipsum contemnit vincula eius resoluti per virtutem et misericordiam dei. et habet multo magis erit ubi oculi cogitationes erunt ordinatissime. Amplius cum homo oculi lecera sine verecundia coicet amico. et ubi oculi erunt amicissimi. ubi vero diligit alium sicut se. quod erit

H intelligentia eorum quod hic determinat magis. duo principali queruntur circa priorem distinctionem. Primum queritur de resurrectione. Secundo de librorum operatione. Quantum ad primum quoniam sex. Primo autem quod an resurrectione sit futura. Secundo dato quod sit. queritur virum resurrectio sit omnis. Tertio dato quod sit omnis. queritur virum sit omnis simul et successiva. Quarto queritur virum resurrectio sit exinde secundum numerum. Quinto virum resurrectio sit naturalis vel miraclosa. Sexto queritur de causa nostre resurrectionis.

Questio. i. Circa quam sic procedit et ostendit quod resurrectio sit futura propter autoritatem Job. xix. in nouissimo die de terra resurrecturus sum. Item Job. xi. martha fideliter dicit. Scio quod resurget in resurrectione et in nouissimo die. Item ratione ut quod potius responderet merito. gloriatur in corpore. donec remunerari in ipso corpore. Sed deus est iustus remunerans. ergo oportet quod anima resumatur corpori. et sic. Item anima habet naturalem appetitum ad corpus quod patet. quia non vult separari a corpore existente miserio. sed beatitudine est quae omnium desideriorum ergo ad hoc quod perfecte beatificetur anima necessaria est sibi corpus reddi. et si hoc patet. tunc. Item perfectior est forma composita quam aliqua pars. quia partes ordinantur ad formam compositam. ergo completio est perfectio est forma humana. et ipsa forma que est omnis. ergo cum perfectio glorie superponatur perfectionem naturae. necesse est totum hominem non tam animam glorificari. Item ad pse

ctionem universi requiritur substantia spiritualis et corporalis. et composita ex utraque. ergo cum universum sit corruptibile. et aliquando non sit generatio ut infra videbitur. necesse est compositum aliquod ex anima et corpore remanere. hoc autem non est nisi homo. ergo post consumptionem istius discretionis vel segregationis necesse est hominem resurgere. Contra. Job. xiiij. hoc cum dormierit non resurget donec alteratur celum. sed celum non accidet cum sit incorruptibile. ergo homo non resurget. Item. i. ad Cor. xv. caro et sanguis regnum dei non possidebunt. Contra ratione videtur. quia null

Quartus

bescit unus de alio. aliter quod de se nullo modo videtur.

Quod si in fine seculi adveniret Christus tecum. Ut maledictus

est per te. ergo

pius qui in aduentu eius vini repicitur in raptu moriantur. et mortui qui an dececerentur. videntur et mortui qui accipiuntur iusti et iniusti.

Determinat quod intelligitur mortui resurgent incorrupti.

Lunus ex predictis sane credi valeat oculi resurrecturos. credendum est secundum quod resurgent incorrupti. non ut ipsi passim. quod mortui patientur eternam sine diminutione mebro oculi humani corporis habituri membra. nec tamen gloria ac specie impossibilitatis induentur.

nec aliquis aliud item gram quam non fecit matrem scilicet de immunitate mortis. quod modo est credendum quod alii faciunt.

Responsus dicendum est credendum est sicur dicit Ambrasius et omnes moriantur sed qualiter. illud haber dubitationem. et experientia runc magis docebit.

Quod ergo obiectum est de Hieronimo. dicendum est Hieronimo. hoc non discedit afferendo. sed nec recitando opinione suam. his opinionem cuiusdam grecorum.

lum instrumentum remuneratur propter actionem factam per ipsum. sed corpus se habet ad aliam ut instrumentum. ergo tecum. Si dicas quod in instrumento coniunctio non est rerum. **C**ontra angelus assumit sibi corpus per quod ministeriat. et tamen illud non resurget. ergo tecum. Item nihil quod impedit viam peruenienti ad beatitudinem. debet resumiri ad beatitudinem. sed corpus impedit quia concupiscit aduersus spiritum. ergo ab ipso non debet resumiri. Item anima vivit deo sicut corpus anime. sed merito peccati contingit per diuinam inianam separari a corpore in morte nature. et animam a deo imo de dannatio future. sed anima damnata per sententiam nullus vivificatur. ergo nec corpus mortuum per diuinam sententiam debet resumere vitam. Item facilius continguntur quae separantur voluntate quam necessitate. Sed spiritus malus separatur a deo per voluntatem et non potest et vivi. ergo anima non potest vivi corpori qui separatur ab eo necessitate. **P**ropter deum dicit resurrectionem corporum esse futuram. et secundum credendum adiuuat per fidem resurrectionis ipsius factum. Si ergo Christus est caput. et membra debent consolari capituli. cum Christus resurrexerit. consequens est ut et nos resurgeremus. ut autem credas fidelis resurrectionem Christi per utramque est sibi per multa testimonia apostolorum. qui etiam per multa sunt argumenta certificari. Persuaderet etiam ipsa pietas fidei que et nullo modo corpus Christi inveniatum potest excogitare. Sup hoc fidelis fundatur. et iugulatur perglutio rationis. quia quod resurrectio sit futura exigit remuneratio diuina iusticie que homini revertitur licet et meruit. Secundo confirmatio glorie que omnia sicut appetitum complebit vel quietabit. Tertio per se ratione nature que constituit in toto composite non in altera eius parte. et haec sunt rationes supra fidem fundatae. **A**d illud ergo quod si mo obit in contrarium. dicitur quod illa aeternum intelligitur quam ad figuram non quam ad similitudinem. figuram autem accipit secundum quod accipit apostolus per exercitum rei facie. Ad illud quod obiectum est caro et sanguis tecum. dicitur quod illud non intelligitur de carnibus quae in hac vita sunt. sed de carnis

8 tione et moliciā. sicut accipit ad Gal. v. Ad illud
qđ ob⁹ g̃ instrumētū nō d3 remunerari. dōm g̃ ē instru-
mētū qđ ē separat⁹ ⁊ est instrumētū sive organū vñitum
nō tñ ad alīch⁹ opatōes faciēdā. sed ad vñā formā cōstī-
tuendā. ⁊ b̃ p̃ficit et puenit cū morto in vñitate forme
torus. ⁊ opatōis g̃ sequēs. ⁊ sine tali nūc h̃z motor⁹ p̃
fecit compleri propter colligantiam ad illud. ideo non
9 est simile de instrumēto separato. vel de corp⁹ ab angelo
assūpto. Ad illud qđ ob⁹ g̃ p̃pedit d3 g̃ ñ p̃pedit h̃z sbaz
quia natum est obedire. led ratione corruptionis. ⁊ illa
10 non resumerur sed corpus incorruptum. Ad illud g̃
objicxit g̃ anima viuit deo sicut corpus anime. ⁊ d3
g̃ ñ est simile. quia sententia damnationis est miser-
ia eterna. sed sententia mortis non est eterna. Ratio
autem huius est meritum. quia culpa ade telecta est mor-
te christi. sed culpa anime post morem est idelibilis. p̃
eo q̃ in culpa illa perpetuo virit. Amplius. sententia
mortis lata contra hominem non fuit sententia diffini-
tua sed potius propter inobedientiam fuit sententia
interlocutoria. sed vñtima sententia est diffinitiua a qua
11 nou potest appellari nec potest retractari. Ad illud
quod obvicitur g̃ facilius contunguntur que separant
necessitate ⁊ dōm g̃ quedam separantur ite⁹ g̃ post se-
paracionem vnum non habet inclinationem ad alterū.
talia non sunt apta⁹ ad reiungendum. et quia sic est an-
gelicus spiritus ⁊ deo separatus vt ipsum odio non in
clinatione appetat. ideo non potest nec debet ei conū-
gi. Quedam separantur ita tamen g̃ vnum habet ap-
petitum ⁊ inclinationem ad alterum. ⁊ talia sunt ad iec-
rātam coniunctionem habilita⁹. talia autem sunt anima
⁊ corpus. Quod ergo objicxit de voluntate ⁊ necessita-
te. dōm g̃ hoc nihil facit ad reiunctionem se⁹ modus se-
parandi. sed qualitas separatorum. vel potius diuinū
iudicium.

Question.

Ceterum resurrectio sit omnis. Et quod sic videt. Job. v. Tertius hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem filii dei. Sed non possunt omnes audire nisi omnes resurgent. q. t. Item. i. ad Cor. xv. omnes quidem resurgentemus. sed non omnes immutabimur. Terci rōne videatur. quis sententia mortis data est propter culpam originalem. sed omnes habent culpam bene. ergo omnes tē. sed resurrectio ista ut probatum est prius dī esse ut anima corpori iungatur. ergo omnes debent resurgere. Item omnes homines sunt mortales. si mortale et corruptibile de necessitate corrumperit. ergo necessarie est omnes homines corrumpti. Rursus pena temporis mundi sunt eternae. et hec debentur homini. ergo necessarie est homines priuari baculum. et iterum dari sibi aliam vitam. ergo resurgere. Item hoc ipsum ostenditur per prophetam Iesum. quia bene sequitur quod si anima socratis est immortalis quod omnis anima. ergo pars ratione sequitur similitudinem resurgit ratione. sed unum corpus resurrexit. scilicet Christus. ergo et omnes. Contra Dam. xii. Multo de his qui dormiunt in puluere terre euangelabuntur. ergo cum hoc non multi sunt euangelizati. si multi euangeliantur. non ergo omnes. ergo non omnium est resurrectio. Item Jo. vii. Nemo venit ad me nisi per quem misit me traxerit eum. et ego resuscitabo eum in nouissimo die. cum ergo hoc promissem ad se venientibus. scilicet resurrectionem. et non omnes veniant. non ergo omnes resurgent. Item idem videtur hoc quia per peccato quod oportet est anima in corpore sufficiat purificatio purgatorio sine corpore. et ex inferno sufficienter puniri per utrumque partem. sic tē. Terci Christi resurrectio est

causa nostre resurrectio[n]is in anima et in corpore. Sed non omnes resurgent in anima. ergo nec omnes resurgent in corpore. ¶ Tres resurrectio ad hoc est ut anima remuneretur in corpore sicut in illo meruit. sed anima quilibet nihil est in corpore operata. ergo ad remuneratio[n]em eius non oportet corpus resurgere. ¶ R. d[omi]n[u]s d[omi]n[u]m est mors. et omnium erit resurrectio. Corp[us] enim unius anime immortali per naturam. et mortuus per culpam in ipsa unione. et ideo necessitatem contrahit ad moriendum. et impossibilitatem ad semper vivendum que est ordinem diuine providentie ad actum semper debet prodire. exigente hoc nibilominus merito vel de merito etiam diuino iudicio. ¶ Ad illud quod obiecti sunt q[ui] multi euangelizantur. Responderet Aug. ix. d[omi]n[u]s civitatis. q[ui] multi id est oes. et talis modus loquendi frequenter inuenitur in scriptura. Vell facienda est vis in verbo. quia euangelizare plus dicit q[ui] resurgere. quia vigilia est usus sensuum tunc discretionem que non vigeat in parvulis damnatis. quia non erit in eis tristitia. ¶ Ad illud quod obiecti q[ui] nemo venit nisi d[omi]n[u]s gratia accipitur dupliciter. s[ed] large et proprie. Large vivificatio corporis. Proprie vivificatio corporis cum salute. Dic et resurrectio. et secundo modo promittit dominus resurrectionem bonis ad se venientibus. sed quantum ad peccatum modum omnibus predicit. ¶ Ad illud quod obiectur de pena purgatoriorum. d[omi]n[u]s q[ui] non est simile. quia purgatoriorum. dicit transiit non terminum. nec dicit statim sed statutus supplementum. vt quia preclusa est homini per mortem via merendi. et peccatorum in ultum transire nec poterat nec debebat. constituit dominus locum pene per quem anima transire ad patrem. ut anima soluat separata quod tamen fecit concupiscentia. et quia hoc magis dicit supplementum q[ui] terminum. ideo oportet resumere corpus. sic poterit illud. ¶ Ad illud quod obiectur q[ui] resurrectio est causa nostra resurrectio[n]is in anima. et descendit q[ui] non est simile. quia resurrectio anime est causa ad bonum. sed resurrectio corporis est ad bonum et ad malum. et resurrectio anime sit nostra voluntate. Sed corporis exigente diuine iusticie equitate. ideo ista est omnium licet non illa. ¶ Ad illud q[ui]d obiectur de quib[us]. dicendum q[ui] et si anima non exierit in actu. tam originaliter trahitur in corpore et per corporis. et ideo illi vivi debet. vt sicut ex contumelie corporis peccavimus simul cum illo mulctetur pena danni. Implus. remuneratio non est tota ratio quare stat resurrectio. sed diuine ordinatio is decreta. q[ui] coniungendo siam imortalem corpori. hoc decrevit illud corporis perpetuo vivificari. Sig[ne] diuinum decreta non potest infringi. necesse est illud corporis sua remunificari. vt sicut corporis separatum est ab anima propter diuinam suam a respiciebar culpam. ita reuictus aie p[ro]posito diuinam dispositio[n]em q[ui] sic decreverat. restituere humanam libram. Rone cui[us] decreti corporis humani d[omi]n[u]s ordinari et possibiliter habere ad incorruptionem. quia in sua natura nihil habeat plus de incorruptibilitate q[ui] alia corpora miserae utratur. sciam factum presentem te auctor.

Quesitio. i.

Cterz resurreccio sit oīm sil'an successive. Et q̄ sil' v̄.
j. ad Lōr. xv. in momento in ictu oculi rē. Item rati-
one v̄. q̄ mōs et incineratio debet merito pmi peti q̄
peccatum in adā. tōs simul peccatum. q̄ si fil's sumus
in adā. ḡ et in xpō sil' debem⁹ relurgere. Itē ceces ē v̄ ba-
bitatio ḡruat b̄ratorū. ḡ sicut mūd⁹ peiorat⁹ ē hoīe fa-
cto mortali. ita d̄z meliorari hoīe facto imortali. s̄ non
d̄z meliorari q̄dū bōē mortalis. ḡ q̄dū hoīes vivunt

Liber

Quartus

nō dū cē resurrectio. q̄ erit oīm simul. **I**te post resurre
ctōem sumat gloria. sed angelī n̄ hñt oīno gliam p̄fir
matā ante n̄ram glorificatōe. nec sūl'r demōes penaz. q̄
si maior ē colligatio hom̄ ad invicē q̄ ad angelos. n̄ dū
vñ sine altero resurgere. t̄ sic r̄c. Lōtra resurrectio cor
por̄ seq̄ resurrectōe aīaz. sed resurrectio aīaz ē succel
sua & non simul. q̄ et resurrectio corp̄m. **I**te p̄mū r̄ndet
merito. q̄ dīcūs meruerū cīt̄ debent remunerari. q̄ me
liores cīt̄ dīcūs resurgere. **I**te maior ē conformitas ex
pte aīaz p̄ corp̄m. p̄ p̄ vinculū charitatis. sed glōifica
tio vñus aīn expectat glorificatōe alterius. q̄ r̄c.
Ite p̄p̄s nō expectauit. n̄ram resurrectio q̄ ē caput no
stru. & q̄ magi souet singula mēbra. q̄ nec mēb̄ expectat
18 resurrectōe mēb̄. t̄ sic r̄c. **R**ā. dōm̄'ḡ resurrectio cor
por̄ n̄ erit successua sed sūl'. t̄ būl' p̄nt̄ eērōes ḡrūct̄es
sex. Prima ē seueritas diuini iudicij q̄b̄ infirmitate penā in
cineratōis corp̄ vñs ad aduentū fīm filij dei. sicut p̄/
ta carentia vñs vñs vñs ad aduentū p̄mū. Et r̄ būl' est
q̄ oīs simul fūmū in uno p̄ncipio peccate. Q̄dā rō ē
meritū fidei q̄ multū meret in credēcio nos remunerari.
Q̄videmur siles bestiās in morēdo. q̄ si illud experimē
tū bō videret. n̄ baberet meritū. q̄ būana rō sibi p̄beret
experimētū. Tertia rō ē vñras corp̄is mīstici. q̄ ei oīs
vñu corp̄ sum̄ in xpo. iō necesse ē q̄ t̄tū ad aliquā glo
riā resurgam simul. h̄ n̄ q̄tū ad gloriā aīe. q̄ ibi eērma
ximū dānū et quasi ip̄onabili. q̄ q̄tū ad gloriā corp̄is
Quarta rō ē subtiliū iſfirmatōis n̄r̄. q̄ sc̄i dū sua defi
derat cora. v̄kēmēt̄ etiā d̄ siderat salutē n̄ram. Unde
apl̄s dicit Heb. xj. deo p̄ nobis aliquid meliū p̄uidēte ne
sincobis p̄sumarens. Quinta rō ē manifestario. diuine
iusticie. q̄ ei oīb̄ dū cē nouū q̄nta iusticia dāner malos
& salutē bonos. iō vñtūmā distributōz. distilicvñs ad no
vissimū. ut oīs p̄gerent. Sexta vñtſa rō ē p̄sumatō gle
q̄ ei angeli adhuc sūt viatores. q̄ t̄tū ad administratōes
q̄dū heīes vñtū. & gaudiū s̄ḡ crescit fīm multitudīne
elector̄. n̄ debuit p̄fēcte gloria p̄sumari in aliq̄ stugula/
rit donec cōlūmari in oīb̄ sīl'. Ex bis parent obiecta.
Nā resurrectio corp̄m n̄ attēdī fīm resurrectōe aīe. Sie
em̄ resurrectio p̄mū p̄fēcte resurrectōe p̄ p̄mū. t̄ hec ē
in via. & iō successiue. **I**te aīe glorificatio subam̄ p̄portat
p̄mū. q̄ si differerē magnū dānū ēēt̄ expectat. n̄ sic de cor
pore. q̄ nō multū grauat expectare co:p̄ dū aīe tenent
19 dē. **A**ld illud q̄d̄ ob̄ de resurrectōe r̄p̄i p̄z r̄n̄sio. q̄ nec
p̄currit ibi seueritas iudicij. cū n̄ ēēt̄ sup̄ cū inducīa ma
ledictio. nec faceret ad meritū fidei. iōno ecclatōi ē iīfī
dei adiutoriū. **A**ld alid q̄d̄ ob̄ q̄ p̄mū r̄ndet merito
20 dōm̄ & verū ē p̄ loco & t̄pe. & p̄mū essentiale. p̄p̄t̄ v̄t
statim reddat. Sed stola sc̄a dū expectari q̄d̄s cū so/
21 lenitate & magnificētia & gloria dantis p̄ferat. **A**ld
illud q̄d̄ ob̄ q̄ maiorē vñto & vñcētia aīaz. dōz q̄ fal
sum ē iōno minor. p̄ co:p̄ oīa corp̄a in uno co:p̄ficiū
sed non oīs ap̄ime in vna aīa.

Questio. iiiij.

Titz resurrectio sit eōūdē fīm nūez. Et q̄ sic vñ. Job
xix. In carne mea videbo teū saluatorē meū. quem vñsu
rus sum ego ēt̄ et n̄ ali⁹. p̄stat q̄ non dicit ali⁹ fīm spe/
ciem sed fīm numerū. q̄ r̄c. Item p̄bus. v̄. topicoz. si ex
mortali fiat immortale. n̄ dicimus eū alia vitam sume
re. q̄ si non ē alia vita. nec aliud viuens. q̄ idem. q̄ r̄c.
Ite rōe vñ. q̄ idētātē rei venit ab identitatē p̄ncipiorū
subalii. Sed idē est p̄ncipiu materialē & idē formale. q̄
idem b̄z q̄d̄p̄s. **I**te p̄p̄ forma n̄ ēēt̄ fieri nisi in
p̄p̄a materia. q̄ cū aīa sit p̄p̄a forma corp̄is q̄d̄ p̄ficit. n̄o

est nata vñt̄ nīt̄ illi. q̄ si vñt̄ in resurrectōe vñt̄ cīdē.
t̄ si hoc. cū ip̄a sit eadē. rotū erit idē. **L**ōtra. oīs forma
corrupta & t̄t̄z gñata non est eadē nūero sed specie. sic
dicit p̄bus in sc̄o de gñatōe. cum ergo būianitas corru
ptā in isto in morte. & iterū generet in resurrectōe. q̄ alia
numero. Si tu dicas q̄ studi tenet in corruptōe q̄ est in
triū non in morte. **L**ōtra. maior est corruptio in p̄/
uariōem q̄ in triū. q̄ ad b̄ q̄ fīat repārī necessē est fīc
ri resolutōem vñs ad vñt̄mā & oīs rūtūs de nouo gene
rari. ergo r̄c. Item q̄uis artifex de eadē materia fac
at statuā. t̄t̄ alia est statua postq̄ ante. ergo pari rōne
vñ. q̄ quis homo fīat ex eīdem puluerib̄. in calo. Si
dicas q̄ deus p̄t̄ facere plus q̄ natura vel artifex. verū
est q̄ plus p̄t̄. t̄t̄ n̄ facit nisi q̄d̄ 2grūt̄ & 2grūu. nec
est intelligibile quō aliquid corrūpat & cedat in. non ens.
et iterū fīat q̄ sit idem. aut si est congruū. quarenon
dat istā potentia nature. **I**te dīcētōles rem di
uersificant. n̄ tantū numero sed etiam essentia. h̄ mo/
tale & immortale sunt essentiales dīcēt̄. q̄ cū resurgēs sit i
mortalis. & ante mortalē. patet r̄c. **I**te p̄ma regene
ratio & reformatio sunt operationes diuersae. ergo si diuer
sarum operationum diuersi sunt termini fīm substanti
ām. aliud est corpus quod primo generatur. aliud co:
pus quod postmodū reformatur. **R**ā. ad dīcētōū int
elligenția est notandū q̄ circa hoc diuersi diuersa sen
tient. Quidā em̄ dixerunt q̄ triplex ē diuersitas fīm nu
merū. Una q̄ venit ex diuersitate p̄t̄s materie & forme
specifice. sicut differt in nūero bec aqua et hic ignis.
Quedā que venit ex diuersitate p̄t̄s materie. sicut iste
ignis ab illo differt. Tertia que venit ex discontinuit
ate & duratione. et hec diuersitas fīm numerum oxum
habet ut dicunt ex tempore. Tempus enim durationē
sicut et actionem habet. Prima diuersitas fīm numerū
est magna. secunda minor. tercia minima. Prima esse
cunda diuersitate carebit corpus resurgens. sed tercia
non carebit nec potest carere. quia p̄positio de p̄terio
n̄ p̄t̄ non esse vera. Unde sicut h̄go corrupta non p̄t̄
fīeri vñgo. quia non potest non fūisse corrupta. nec a do
nec a natura. & hoc est intelligibile. sic corpus corruptū
non pot̄ oīmōda identitatem reparī idē. quia non potest
non fūisse corruptū. t̄t̄ hic est ita modica diuersitas.
vt non mereatur aliquid propter hoc dici diuersū. q̄m
idem est fīm alium duplēcē modū identitatis. sc̄i p̄pter
identitatē materie & forme. quia identitas materie & fīm
cipalis forme erit in resurrectōbus. Hinc est q̄ resurre
ctio est eiusdem. Quid ergo dicit p̄bus q̄ forma corrupta
& iterū generata est alia numero. intelligit de ista diuer
sitate. Sed istud non videtur multum rationabile. Pri
mū quidem. quia stultum videtur dicere q̄ deus n̄on
possit oīno idē corp̄ reformatre identitatem fīm numerū.
Amplius idētātē fīm materiā in lba non venit ex ac
cidentibus licet per illam iunorescat. nec etiam diuersi
tas. Et iterū q̄ discontinuatio non inducat diuersi
tatem in numero. videtur exp̄s in artificiis. vt si
archa dissoluitur et iterū ex eīdem rabulis & fīm eī
dem ordinem reparetur. non dicitur alia archa num
ero sed eadem. & tamen t̄t̄ est esse archa. Et propter hoc
dicunt alii aliter q̄ duplex est corruptio. Quēdam per
dissolutionem sive separationem principiorū com
ponentium sive partium. Quēdam per corruptionē
forme. **I**n prima possibile est idem numero reparar
i et qui leit ad eūdēm modū er ad eadē loca redi
cere. **I**n secunda quia quod corruptum est non po
test esse idem. quoniam noua est essentia forme. sicut nō
nō generatur. dicunt quod necessario op̄ozet est als

51

lato corpore humani est q̄z̄ ad p̄mū modū. ideo regat idē sicut artificiarū. q: salua aia & corpe fit separatio vni ab alio. & post saluū q̄tib⁹ materie fit incineratio. & ds sicut bon⁹ arriser cineres colligunt & vnit & reformat idē corp⁹. & q̄m illud corp⁹ h̄z eadē p̄fctionē. ideo torū consumatū ē idē. Sed istud nō soluit sufficiēt. Lertū ē em̄ forma carnis humāne cor̄tumpis dū generat in vermis et serpens. & sicut p̄i corrupti in carnē serpentis v̄l al terius aialis. sic resoluti p̄t in illud aial & in q̄tu: ele menta. & vñq̄d̄ elem̄t̄ cor̄upti ē aliud. & ita cor̄u p̄forma mītrū & elem̄t̄. q̄ necessē ē alta elem̄t̄ ē nu micro & alia carnē. & ita nō p̄t stare ista respōsio. Et pp̄terea norandū p̄t̄ resurreccio eiusdem numero. q̄ aliter nō esset resurreccio. Si queras a me q̄m hoc esse possit dico q̄ hoc p̄t̄ ē p̄ virtutē diuinā q̄z̄ nō possit esse p̄ naturā. & istud intelligere possum⁹ sic. Supponamus nūc q̄ natura aliqd̄ agat. & illud nō agit ex nihilō. & cuz agat i materia. oportet q̄ p̄ducatur forma. & cuz materia n̄ s̄p̄ forme. nec forma fiat p̄s materia. necesse ē aliqd̄ mo formas naturales esse i materia ante p̄ducatur. & sub statia materiae pregnāā ē om̄ib⁹. & rōes seminales oīm formariā sunt in ipsa. Sed ad illud stat resolutio q̄ ē in cipit generatio. ergo nulla forma oīno cor̄upis s̄ manet in materia ante p̄ducetur. & sic dicit Aug⁹. Ut for mas i materia anta. p̄ducione dicit esse q̄nū ad rōes se minales. Dicit etiā resoluti ad materia sicut ad occultissimos sinus nature. Idem v̄t̄ q̄ nomie fm alteram et alterā rōne intelligi volēs. Quid aut̄ hec sint alibi melius paterū secūdo. Nūc aut̄ hec diruisse sufficiat p̄ om̄ies forme cuz cor̄upunt nō om̄ino cor̄umpunt s̄ manent aliquo mō. & h̄c concordatō & aucoioras phica. & au coioras b̄i Aug. erq̄d̄ mā̄ est auctoritas sacre scripturā q̄ est auctoritas sp̄us. Hoc p̄supposito dōs q̄z̄ for ma sit ibi aliquo mō post corruptionē. tamē natura nō p̄ p̄ducere ad idē q̄d̄ habuit p̄s. Et rō huius est quia agēs naturale influendo agit et imp̄tēdo aliqd̄ sui quo mediāte. p̄ficit illud q̄d̄ erat i materia. et illud q̄d̄ influ itur a p̄t̄ agēti fit aliqd̄ de cōplete cēpius p̄ducri. et ideo necesse ē q̄ creatura de aliqd̄ noui q̄z̄ ad modū essendi substantiale q̄ est esse et i actu. Quānū enī natu ranō de nouā essentiā. dicit nouū modū cēndū. nō rā tū accidētāle. imo etiā subalem. sicut esse acru fm quē p̄t̄res subalter numerari et diversificari. et pp̄terea natura cum repar nō idē s̄ nouū p̄ducit s̄ ds q̄ p̄i p̄as rōes seminales sine immissione aliquicū noui ad p̄ficiū esse deducere p̄t̄ facere q̄ si idē. et sic facit i p̄posito. q̄ ex illis solis er̄ p̄ cēdē ordinē in reformatō rem. osti tuit ex q̄b⁹ erat ante. Unde si om̄ia elem̄t̄ cōvertantur ī ignē. deus et illo igne reformat eadē elem̄t̄ q̄ ibi erant in rationibus seminalibus. et ex illis formā carnis per eundem ordinem. et sic pater q̄ deus p̄t̄ reformare idē fm corpus. fm materia. & sic p̄t̄ dici ad p̄fens. **E**t illud q̄d̄ ob̄ p̄mo et secūdā i pater responsio. q̄z̄ quis istud sit impossibile agenti inferiō. et tamen possibile agenti superiō. sc̄i ip̄i deo. et quare istā potestia nō co cat dōs creature pater. q̄nulla creatura agit in seip̄am. sed per aliquid sui immitēt virtutem. sicut & color ad hoc q̄ immittet visum facit speciem sui in medio. vnde agit aliquid errinsecum in intrinseco. non sic deus. h̄ aut̄ dico de operatione naturali. **A**d illud quod obijcit de mortalitā et immortali. dōm p̄ quicquid sit de mortali. vñrum sit differētia aut̄ non. quia non est p̄fensis cō siderationis. cum rationes ad yrānq̄ p̄tem sint. quia

XLIII

videtur dicere defectum et imperfectionem. et non habet
dram in codice genere diuidente. et alia plura. in his absque
calumia verum est mortale tripliciter accipit. Uno dicit
naturaliter aptitudinem ad mortem. Alio possibiliter ad
mortem inest homini ea ratio quod copositum ex pectore et etho-
neis. Unus Hylas non ex copositum est sed quod vita est. si ergo hoc est ex
copositum ethogenes et diversus natura et dispositio. ipsi
sibile est quod vita habeat nisi cum aptitudine ad mortem. sic
talis copositio est huius naturalis. ita et mortale. in modo ac
cipiendo mortale et mortale non habet curru et id sic nec spissitudine
rituale aut simplex et copositum. et si aliquis modo est differentia
isto modo non dividitur sicut in subiectu viventi. cuius uita dicitur
est mortale et per oppositum mortale. Secundo mortale est
eo modo quod copositum ex pectore ethogenes habentibus defectu-
bilitatem. sicut in homo homi quod habet statum animalium. et in non de
statu medius inter mixtum et gloriam. Tercio modo mortale est
ea ratio quod uniuersitas est copositum ex triplex habentibus defectu-
itate et pugna adiuinante. et sic inest homo lapsus. in modo dicitur sta-
tum misericordie. et mortale his oppositum dicit alterum statum. et quoniam
statum mutari potest in naturam remanente. hinc est pro
mortali summae huius duplicis modi sit mortale sine diversitate subiectu. et hoc modo sit in homine glorificato. quod est mortalis
per modum. sicut in naturaliter aptitudine. in mortalibus pot
dicitur quatuor potest et in celis. **A**Ad illud quod velut
obligatio diversus sunt operarios. domini quod diversus operarios di
uersos effectus inducunt quoniam dividuntur et a equo. sicut quoniam sic per
unum ad alterum ordinantur. et una regartua effectus alterius
si secundum egredias ab agere oportet potest. propter oportet idem rega-
ri. et sic est in proposito. Sed oblige quo potest intelligi. cum iste
operarios sunt discontinue. et esse rei sunt discontinui. et unus continet duo sunt ultima enim. si ergo esse discontinuarur
ergo est aliud et aliud. cu ergo unus numero sequuntur idem
secundum. necessario videtur quod sit aliud et aliud. Et ita
quod potest bis incide aliud et esse idem. impossibile enim est esse
et intelligere quod aliquid curat bis eodem cursu. Et potest ad hunc
responderi quod de esse rei est loquendi dupliciter. Aut quantum
ad deflatus et durataem. aut enim se. Si quantum ad durataem
et deflatus. sic necessario opteret quod duratio sit aliud et alia si
cum mensura duratio. Si quantum ad ipsum esse enim se. sic
numerata et plurifaceta principia permanentib. Et quod
naturae principia permanentia sunt eadem quamvis deflatus duratio-
nis et incepit sit alia et alia. hinc est quod res est una. et esse rei
est unus. Nec est simile de actionibus successivis. quod illi ne-
cessario numeratur. et presentum et futurum respiciunt partes
diversas actionis sive mutationis sive duracionis suc-
cessive. non sive opere indicare de forma absolute. que
corrupta potest adeo numerari eadem. quia aliquando
maneat in ratione seminali.

Questio. v. e
Quinto queritur utrū resurrectio sit naturalis an mira-
culosa. Et q[uod] nō sit naturalis ostenditur a parte int̄-
q[ua]d a puātōne in habitum p[ro] naturam nō sit regressus. s[ed]
in morte ē sūmā puātō. ergo resurrectio cu[m] sit a morte
non est p[er] naturā. **T**ré h[ic] p[ro] ostendit a parte tertia ini-
q[ua]d natura p[ro]ducit est coruptibile et mortale. sed
corpus glorificatū est immortale et incorruptibile. ergo
z. **T**ré tertio ostendit a parte modi operandi. q[ua]n-
tura operatur succellue non subito. s[ed] resurrectio erit
subito in ictu oculi. ergo non est a natura. **T**rem ost-
ditur etiam a parte principij effectui. quia natura est
vis insita rebus et similibus similia procreans. Sed
in resurrectione non sit simile ex simili. ergo z. **T**ri-
timo ostenditur a parte omnium horum. quis est art,

Liber

cultus fidei que non est de his que sunt per naturam sed supra naturam. Et contra Littera Job comparare resurrectionem hominis germinacioni ligni. cum Job. Apelles viuit et caro non moritur. sed ad Litteram xv. Gregorius in omelias paschali generatio circulari corporis arboris et quo semine. et in his ostendere voluntate et probare resurrectionem. ergo si ratio et similitudo bona est quia ponuntur cu omnia hec sunt a natura. resurrectione est naturalis. Itē hoc ipsum ostendit. quod dicit auctor in libro primo de resurrectione ait. si cursus naturalium regnum aeternum certe ferent nobis resurrectionem esse futuram quod solem oportet cras. Itē apostolus dicit optime corruptibile hoc induer incorruptionem. sed quod est supra naturam non optime euenire. quod resurrectione est potentia nature. Itē recte probat hoc ipsum. quod maior est appetitus pulueris hominis ad generationem hominis quam alterius animalium. Sed natura per putrefactionem potest de talibus puluerem alio ait generare. et corporis hois reparare. Itē maior est appetitus nature corporis hois ad ipsum quod virginari ad serpentes. sed productio serpenti ex virgine magorum. (Exodus iiii. mysterio fieret dyabolico) enim erat naturalis. quod vero. Dicendum quod est appetitus nature est naturale. quod natura non sicut appetitus frustra. Sicut naturaliter appetit reuniri corporis. id est per Augustinum. super Genesim. ad literam. vbi dicit apostolus appetitus ad corporis retardationem non teora invenitur ferat in sumum celum. quod vero. Si tu dicas quod appetitus est tantum ex parte aeternitatis et ex parte pulueris. quod corporis humani ex coniunctione sui cum anima habet ordinari ad immortalitatem. sed concordia talis est naturalis. et illa ordinatio. Sed illud ad quod res naturaliter ordinatur habet naturale appetitus. ut igitur sursus. quod vero. Præterea pulueres illi aut resoluuntur in elementa prima. aut non. Si sic. cum elementa sint omogenea. non manifestat ordinatorem ad corporis humani quam alia pars elementa quoniamque sunt corporis. quod non est maior ratione de eo interius fiat corporis humani quam de alio. quod sursus est. Si non resoluuntur elementa prima. aliquis vis tenet quod est in his pulueribus et ipsam ordinatur ad veterioris formam. est naturalis. quod ex parte corporis et hoc est resurrectione naturalis. dicitur. quod in resurrectione tria sunt. Primum est corporis et pulueribus reformatio. Secundum est separabilis colligatio. Tertium est natura. id est solutus cursus nature. quod perfecta destruere non potest regare. Secundum est secundum naturam. quod anima optime corpori sibi organizato cui desiderabat vivi vivatur. Tercium est supra naturam scilicet ex corruptibili fiat incorruptibile non separabile. Unde igitur secundum est in natura. id est supra vel hoc. id est dicendum resurrectione naturalis est supra naturam. Ad illud ergo quod obiectum est copatur operario naturae. dicitur. quod per operationem est bona et per locum a minori. Si enim natura creata per facere vivum de mortuo. de semine quo facere magnum corpus quod est potentia finita. multo magis de per se facere de bono et ad hoc credunt illi doctores et coactores. Et propter hoc dicitur. certissima est nobis resurrectione si cursus naturalis attendamus. non quoniam sit a natura. sed quod ab eo haec melius potest fieri.

28. quoniam natura possit fieri secundum opera sua. Ad illud quod obiectum est operariate. dicitur. quod est operariata malitia et efficiens. si et necessitas et opportunitas a parte efficiens est ratio immutabilitatis. non coactio. Et hoc optimum quod decretum est dispositum. non quod est voluntas. vel malitia nec ratio ex parte naturae prepetetur. et id est talis operariata non infert homini resurrectioem a causa naturali. cum non sit causa naturalis operariata. Ad illud quod obiectum est natura per debitis quoniam natura sicut per putrefactionem. ut de serpente. dicitur. quod quoniam natura modica organizationem habet. ut vegeta vermes et animalia corporis animalium. et talis est natura productiva per putrefactionem. Quedam corporalia. ut animalia sensibilia perfecta et gradientes. ut equus. et talia non per productum nisi per vim for-

Quartus

mativam in fluxu cum decisione seminis. et tale est corporis humanus quod non per naturalis organizationem nulli assit semper debitor vasculis scilicet matrix. et id non est sine defensione. Ad illud quod obiectum est appetitus naturae duplicitate per responderi. Uno quod per positum illa falsa est. quod est in natura appetitus qui non ut in eius propria. et talia non sunt naturalia. ut per partem de beatitudine. quod est in eius appetitu et partem in naturalia. et tale est non est resurrectione. Alio solui per quod ex parte sive est appetitus. ex parte pulueris non est appetitus. nec ex illa parte est naturalis sed in natura. Unum non est de pulueribus tres opiniones. Quidam enim dicit quod habet appetitus a naturale ordinato ad incorruptiles propter animalia. et ratiō illius habet per se resoluti visus ad elementa. cum possint esse materiae quoque libet corpori. Secundum non capio quod in corporis vermis possit reverti homo vel in corporis lupi. et non resoluti in elementa. uno in globo. super illud probatur resolutio mortis. vultus dicere quod resurrectione ex occultius naturali nascitur finibus. Verbum etiam augustinus. encibus repugnat quod in initio ipsa etiam elementa possint resoluti. Alius opinio est quod resoluti in elementa. et in materiali appetitu. propter hanc elementa illa non fuerit corporis humani materia. et id habuerunt multa de natura lucis quod stat cum omnibus elementis. et ratiō illius naturae habet appetitus et ordinato. Secundum nec habet stellarum quod lumen materialiter simul cum terra. et quod terra est materia corporis humani magis sit lucida. et quod vermis quod genit de humano corpore per hanc naturam lucis. Hoc est vermis. Tercia opinio est quod pulueres resoluti vel resoluti prius in elementis. nec elementa illa habent aliquem appetitum nec ordinatorem ad corporis secundum naturam. sed soli secundum diuinam prudenter quod disponit illud id est corporis reformare vel reuniri ait ut in eo remuneretur nec est distincta illa pars ab aliis partibus elementis sed in corporis ad diuinam sapientiam quam nibil latet. nibil subefugit. et hoc opinio probabilior est ut credo. et tunc per ratione ad illud quod non est corporis ex unitate ad animalia aliis recipit qualiter creaturam vel disposerit incorruptibilis secundum statum partem. nisi forte dicatur merito vel demerito. sed illud materialiter in animali corpori. aut si quoniam alia deis disposerit aut per corruptionem vel refolutum non materialiter nisi in potestate valde remota. Hoc tamen sine calumia verum est quod corporis ex quoniam animali ordinato statum habet ad immortalitatem secundum diuinam prudenter. Et si tu quoniam anima habet appetitum ad hanc partem elementi cum sit oīus omogeneus. et unitus natura cum aliis partibus elementis. nec etiam distincto beatus. quod per oīus aliis immisceri. Et iterum. quod non possit ei corporis ex aliis partibus regari. et secundum coplerioris et bimodis et completem. dicitur. quod quantumcumque sunt similes et communis elementa sicut unius eius pluri. et tamen materialiter sub materia cum ratione seminali. et pars subiecta illius materie. et si non sit accidens ab aliis partibus quibus est communis. est tamquam separabilis. et quis non sit separabilis nec distinguibilis est humanam potentiam. est tamquam separabilis et distinguibilis est potest et sapientiam diuinam quod nouit et quid redigerit corporis humani. quo cumque est obiectum mutationibus et conversionibus sit mutatus. tamen sic illius sapientie discretionem et potentie operationem. illud per casus de formatis per quas disponebatur ad formam coenam animi postmodum disponitur. Et si quis. 32. quare anima aperatur magis illud quam aliud. cum nulla sit prelectio propter uniformitatem. Dicendum quod magis appetit propter colligantiam et coniunctionem quas habuit ad illud. et per partem sic. Alius enim rationalis quod est anima differt ab angelo et uenit cum aliis animalibus. et per hoc habet inclinationem ad corporis. quia rationalis ad corpus humanum. Quia nobilis ad nobilis organizatur. sed ad hoc magis est ad aliud. propter coniunctionem quam habuit ad illud. Exemplum est si quis vellet contrahere cum duabus ingeribus existentibus quoniam pulchrus et bonus et paribus additio. hic erit id differens respectu virtutum. Sed

est q̄ cōiungas alteri. ipa p̄fūctio cū tā alligavit isti (si fuit ex amore) vt iā nō dūlaf sibi bīc aliā nec daret hāc p̄ alia pulchriori & meliori. sic aia tanto affectu vniū sbe carnis quā p̄us viutificabat. q̄ nō p̄plete ei satifit nisi il li eadē vbiūqz latet vniāt. & sic p̄z q̄ aia bz ordinatōz et appetitūq̄ cōordinat ad illud corp̄. cōtūcungs alijs cōfōrmat. Sed corpus bz ordinatōz rōe diuine puncie Q̄ aīt habeat p̄ aliqd qd̄ sit in se ex plene resolutū est nō audeo alteri. p̄p̄z b̄. q̄ nec rōne auctoritas nec si des p̄pellit. atn̄ q̄ pōt cē q̄ de⁹ dedit. nō audeo grina i ter negare. iō certū tenētes. incertū pfunditoribz relinq⁹ mus. Nā esto q̄ nō sit in pulueribz appetit⁹. & q̄ fiar re solutōyloq̄ ad vltimā. nō git m̄ aliqd qd̄ ad resurrecerōz specter. p̄p̄z b̄ q̄ sc̄dicit Aug. nō git dō terrena materi es de⁹ mortalū creaſ caro. Sed in quēcūq̄ puluerem cinere ve vertal. in q̄slbz alt⁹ aures te defugiat. i quā cungs altoz copoz s̄bam vel in ipa elementa verrat. in quēcūq̄ cibū re illi aie etiā punto rigis reddit⁹ q̄ ipa p̄ mitus animauit.

Questio. vi.

Quæ sit cā nr̄e resurrectiois. Et q̄ resurrectio xp̄i dīc glo. sup illud Roma. s. ex resurrectio mortuorū tib⁹ xp̄i xp̄i resurrectio nr̄am efficit gñalem resurrectioz illō ip̄z dicit glo. sup illud ps. Ad vesperū demorabit fletus.
¶ Itē rōcyr. q̄ rōcyr sic arguit. Si xp̄s resurrexit et nos resurgem⁹. Sz talis argumentatio non valeret nisi aliquæ habitudo causalitatis esset resurrectiois xp̄i ad resurrectioz nr̄am. ḡ zc. **¶ Itē v̄r q̄ vor xp̄i sit cā. q̄ sup illud ps. dabat vocis suæ vocem virtutis.** Dicit glo. suscitati mor tuos. Itē hoc p̄m v̄r p̄m n̄q illud est cā excitatiois in dormiente q̄ auditu excitat. s. vor vocantis. Sz mortui in monumentis excitabūt auditu vocis filii dei. ḡ zc. **Mi** nos p̄z Job. v. oēs q̄ in monumentis sunt audiens vocē filii dei. Sz p̄ q̄ resurrectio xp̄i n̄ sit cā aliquā modū v̄r. q̄ il lud sine q̄ res esset n̄ cā. Sz si xp̄s etiāz n̄ resurrexisset illi mortui resurgerent. q̄ necesse erat bonus remunerari i aia et corpe. Sz malos puniri s̄m ḡ meruerūt. **¶ Itē si est** cā. q̄ro in q̄ gñe. Nō efficiēt. Itē. q̄ xp̄i resurrectio est p̄terita. sed q̄cqd p̄terita est n̄ efficiēt id qd̄ furuz ē. Nō finalis nec materialis. Itē. q̄ c̄ exemplaris. Lōtra. cā ex exemplaris n̄ infert suū effectu. sed resurrectio xp̄i infert nr̄am. ḡ zc. **¶ Itē malorū resurrectio n̄ assimilat relur** rectio xp̄i. ḡ n̄ c̄ exemplar resurrectiois malorū. ḡ nec generalis resurrectiois. **¶ Itē q̄ vor xp̄i sit cā v̄r. q̄ relur** rectio sit subito. et equalis virtutis est corpus reforma re sicut aiam. Sed hoc ē potentie infinite. et illa est filij dei. ḡ zc. **¶ Itē si mortui audirent vocē. aut ante q̄s resur** gant. aut post. Si ante. ḡ ante audirent q̄s vivant. Si p̄ ḡ vor n̄ erit cā resurrectiois. **¶ Itē sup illud dabit vor** ei suæ vocem virtutis. dicit glo. resuscitati corpora. Sz qn̄ aliquā potētia daf alicui q̄ quis miraculose def. opatio m̄ egrediēs ab illa est naturalis. sicut p̄z in ceco illuminatio. ḡ si est. q̄ potētia data vocē. resurrectio est naturalis cui. triū oīlum ē superia. R̄o. ddm q̄ in xp̄o ē assignare nr̄e resurrectiois duplice cām. s. efficiēt in finale. Efficiēt autem duplex ē assignare. aut sicut p̄mū p̄cipiū aut sicut instrumētū efficiēt. Sicut p̄mū p̄cipiū ē xp̄s s̄m diuinitatē et tota trinitas. efficiēt sicut instrumētū est vor xp̄i ad cuius plastiōez et vocatoz mortui resurget. Sunt cā exemplaris duplex. vna in q̄ res cognoscitur et disponit. et tunc ē dei filii s̄m diuina naturā et tota trinitas. Alio mō in q̄ res inchoat et c̄ exemplificat. et sic c̄ resur rectio xp̄i. quia ut dicit Aug. de trini. talia erunt corpora nr̄a q̄le xp̄s sua resurrectioē monstravit. Unū ē quasi exem

plum in quo nra resurrectio ē inchoata. tanq; mēbroz
in capite. sicut dī Ep̄. q. cōuiscicauit nos xpo t̄ cons;
resuscitauit. t̄c. pater igit̄ quō xpi resurreccio t̄ vox ei⁹
est cā nre resurrecconis. t̄ qz resurreccio t̄ vox ē filii dei
in carne. ideo dicit Aug. sup. Job. s. p. verbū creature
facta sit resurreccio corp̄m. Ad illud qd̄ ob̄ ḡ resur-
rectio xpi nō est cā t̄c. dōm q̄ cū de⁹ alr̄ decreuerit nō es-
se cā. h̄c adcreuit sic facere. t̄o hec ē cā. Ad illud qd̄ 33
ob̄ ḡ exēplar n̄ in fert. dōm q̄ vez ē de exēplari in q̄ res
cognoscit. sed tñ exēplar in q̄ res icho at vbi n̄ p̄t relinq
impfectū de necessitate fert. vñ sicut caput n̄ p̄t ē sub
mēbris. sic nec resurreccio capitis qn̄ cōseq̄ resurreccio
mēb̄oz. Ad illud qd̄ ob̄ ḡ non assimilat. dōm q̄ nō
p̄fere assimilat resurreccioni maloz. t̄ iō n̄ sūt p̄fere ex
emplata. assimilat tñ in corporis terata viuificatiōe et
indissolubili yniōe. t̄ iō generalis resurreccōis exēplar.

Ad illud qd̄ ob̄igitur de voce xp̄i qd̄ nō sit cā. qd̄ resur 36
rectio ē opus virtutis infinite. dici pōt sicut p̄dicū est
sup̄ de sacris qd̄ de h̄tute infinita faciet. l3 ad platiōem
vocis. vñ nē ibi p̄pn̄ causalitatis. **A**d illud qd̄ obr̄
qd̄ aut an̄ audiūc̄ vocē d̄dm qd̄ simul tpe. m̄ p̄us n̄ resur 37
gūt qd̄ audiūc̄. vñ vocis audir̄ nō refūscit. l3 d̄t̄ h̄tū,
tū cōmitas. in euigilazōe aut corpali audir̄ vocis ex-
cītar. sed in auditu duo sunt. s. receptio sp̄i & organi. et
iudicū ad receptionē. qd̄ ad receptionē p̄cedit exercitā
sed qd̄t̄um ad iudicū sequit̄. **A**d illud qd̄ ultimō obr̄
de operatione illius vocis qd̄ naturalis. d̄dm qd̄ sic sc̄is 38
viris dat grā miraculoz & virtus suicitādi mortuos. n̄
quia ip̄i suicit̄ p̄ aliquid qd̄ sit in se. sed quia de facit ad
potentiaz ip̄oz. sic in p̄posito est intelligendū qd̄ de facie
& ita miraculū est si suicit̄ ad vocem illam sicut si ad
preces pauli. P̄terere esto qd̄ data sit. quia est ad accus
supia naturam. & modum operandi supia naturā. hinc
est qd̄ miraculose exit in suam operationem. sicut exem
pli pater de potentia parendi que dicitur data beate
virginī. Sic igitur pater qd̄ resurreccio xp̄i est causa. et
vox aliquo modo. ramen principalis causa ē deit̄s &
dei sapia. resurreccio xp̄i n̄m̄ infert resurreccōes sive
hypothesim. vñ yna anima est immortalis t̄c̄. similič
si vñus resurrexit. et oēs. Sive per locū minori. quia
anima xp̄i beata minus egebat corge qd̄ alie. Sive qd̄ lo
cū a cā exēplari relata ad efficiēt̄. qd̄ ibi est resurreccō
nra inchoata. & ppter nos xp̄s est incarnatus. passus
& mortuus. & resurrexit. & nostra resurreccio ideo est in
choata. & tanq̄ in quodam exemplo. qd̄ si dei p̄fcta sunt
opere. optet cor̄s h̄ inducere incorruptionē. & cōzillō

Doctor optet corp^h inducere incorruptiones, tunc p^ribilius
Onsequenter c^ognoscit ad sedam p^rie q^ris de sperno
ne libro^z. Et duo de hoc p^capitulite q^runtur.
Primo q^ris de libro vite. Secundo de libris scie.
Littera primum q^runtur tria. Primo q^ris de ei^z q^didatate. Se-
cundo de scriptura i^pius. Tertio de optione.

Questio.j.

Lirca quā sic pcedis rōndis q̄ liber ille sit dei filius.
sug illud ps. delectant de libro glo. i. de qua noticia p̄de-
stinauit et p̄sciuit conformes fieri imaginis filij dei.
Glo apocal. xx. aliis liber agtus ē. glo. liber ille est p̄
destinatio in q̄ oēs saluandi scripti lunt. Q̄ autem li-
ber vite sit xp̄s fm̄ humanitatem viderur. q̄ Grego. in
moralib⁹ dicit. liber vite est vīsio iudicis aduentientis.
quia quisq̄s eū viderit mor̄ teste conscientia q̄chd boni vel
mali fecerit intelligit. S̄ xp̄s iudicaturus est in forma
serui. ḡ t̄. **G**lo. Apoca. xx. dicit q̄ liber vite est
xp̄s q̄ tunc potens oībus apparebit. sed non apparet.

Liber

omibz nisi fm humanitatē. g. rē. Sz q sit vis qdā nec diuinitas nec humanitas videtur dicere Aug. xx. dō tri ni. vis qdā diuina noīe libri intelligēda. q sit ut cuiq bona z mala ad memoriam reuocetur q libri nomen accedit. ¶ Itē libri intentio ad legēdū est. g. ppe dō liber id p qd̄ recolit hō mala. h. aut ē virte g. rē. Sz q nō sit di notitia yr. qz i libro ē scriptare imp̄flio. i eo aut nulla est imp̄flio. g. si trāslatio dō esse fm̄ līstudinē. nō vides trāslatio recra. Itē q nō humanitas videt. qz in li. est le ḡere. h. in rō bodie nec bona nec mala ē legere. g. rē. Itē q nō sit virtus vides. qz illa virtus mala reducet ad memoriam ut bona fm̄ p dicit Aug. Sz mala sūt rō mortis. g. esset tūc dicēdū liber moris nō vite. ¶ 30. dōm. q libri duplē est p̄petras. Una lī se sc̄ie retentō in simulatōe z vñiformitatē. z rōchur p̄petratis nomē libri trāslfer ad dei noticiā. Alia p̄petras ē ad nos. q. p libri est i nob oblitoz recordatio. z rōe hō trāslfer adviz illa p quā sit recordatio p̄teritor. humāitas aut siue vi sio ei. nō dō liber. et qd̄ dicit greg. z glo. intelligif per qndā cōcomitatiā. Lōcendū igif q liber dō dei noticia. z qd̄ illa v̄tus diuina fm̄ duplē p̄petrē sic ostē dūr rōes ad hoc inducē. Ad illud qd̄ ob̄ g. in libro illo nō est scripture imp̄flio. dōm q̄tū ad hāc p̄petrēz nō transserur. Imo i hac differēt. qz liber iste rep̄sentat 40. qd̄ in eo sit. h. liber ille rep̄sentat qd̄ facit. Ad illud qd̄ ob̄ q virtus illa reducet mala ad memoriam q sūt causa mortis. dōm q liber tūc v̄s de causa vite in se. z q mor tis sit hoc ē solū p occasione z rōem alioz libor. s. cōsci entiar. z iō ab eo denoīā ad qd̄ p̄ncipaliter ē. Vel dōm q nō dicit liber vite qd̄ liber vite. quia omnia subi sūr vite. Sūr v̄s illa liber dō q. recolit. h. v̄ te dō qd̄ nō facit p creature defectibilitatē z fallibilitatem. h. v̄ te dō qd̄ nō facit p creature defectibilitatē z fallibilitatem.

Questio ij h
Que sit hō libri scriptura. Et q omnia ibi scribātur vide tur. qz p̄le dei fili ē oīm exēplar z oīa cognoscit qd̄ liber vite. Itē vides q etiā mali scribātur in eo. qd̄ i ips. delectatur de libro vñerū. Sz nihil delect de aliquo nisi qd̄ est scriptū i eo. g. rē. Itē liber ille ē īmūrabilis. g. si mali se mel scripti sūt. qz scriptū ē. nō g. delētur. ¶ Cōtra. q nō oīa ibi scribātur vides. qz tūc hō vides q lapis ēēt sc̄p tūc i libro vite. qd̄ ē salūtū. qz hō nō dicit nisi de electis. ¶ Itē q mali nō sūt i eo scripti vides. qz malū nō hō exēplar i dō. ergo si liber ille est exēplar. patet rē. Itē. Luce. x. dicit dōs discipulis. gaudere qz noīa v̄a scri pta sūt i celis. Sz hō liber esset oīm. nō oīm ēēt gau dendū. qz nō sit. patet rē. Juxta hō qd̄ p̄t in illo lib ro trāslum delectio. cū dicar variationē z p̄uationem z 42. corruptionē q nullo mō sūt in deo. ¶ 32. dōm q sicut ars z exemplar ē totū trinitatis. tame appropiat filio sic liber vite. Sed notandū q creatureū ad deū est duplē cōpatio. Unū cōcūdo. z hec est oīm creatureū. quoēs a deo erierūt. Alia ē in redēdō. z hec ē creatureū ad beatitudinē ordinatā. qz regressus ē p̄ vñtē. quies p̄ beatitudinē. Quātū ergo ad pīmā cōgationē dī fili ars plena oīm rōmū vñerū. z scriptura isti libri ē eterna dī spōsitionē oīz p̄ducēdōz q̄tū ad suas rōes z ydeas. Quātū ad secūdū cōparationē dī filius liber vite. z scriptura isti libri ē p̄destinatio oīm saluādōz q̄tū ad ipsos z gra 43. tiā z gloriā quā habutū sūt. Sed attendēdū qz grām p quā ē egredi ad deū quidā hō spaliter. quidā hō finaliter. Qui hō finaliter ipi scripturū tēz grā. qz ipsi res deūt p grām. Qui aut spaliter. ipi qd̄ i p̄destinatio scripti nō sūt. qz nō sūt p̄destinatū. Sz eoz grā scripta ē fm̄ ye-

Quartus

ritatē z merita q sp̄ remunerabūt. z rōne illi scribi dī cūtū. nō simpliciter hō solū fm̄ reputationē. qz iusticia diuina ad tēpus iudicat eos glia dignos. z cu cadunt iudicat indignos. iō dicitur deleri. nō qz p̄us sūt scrip ti. z postmodū deleti. h. qz p̄us fm̄ merita scripta iudicat digni. unde indigni. Ex his patent q̄stā. Primiū patet. qz liber vite nō cōtinet rōem exēplaris rotā hō tm̄ p̄ destinatione. Secūdū p̄z qz mali q̄ habet p̄tē iusticiam fm̄ reputationē scripti sūt. z p̄z nō reputātur. ideo deleri dicitur. Erbis pater vñtimū. qz q̄tē iudicat aliquem p̄us dignū z p̄z indignū. solū dō ppter mutationē i bo mīenō i deo. z ita delectio illa nō dicit pinutationē i sc̄p tūc i his qz q̄ illa scriptura rep̄sentatū.

Questio ij t
De aperto istius libri. Et vides q nullā sit necessitas būc libz apire. qz sufficiētē videbūt merita i cōscien tūs oīm. ergo si lugubrū ē facere p̄ plura qd̄ p̄ fieri per pauciora. pater rē. Itē qz si liber ille sufficiētē repre sentat. vides qz lugubrū alios libros apire. Itē querit quoz oculis apiret. Et vides qz oīm. qzōs iudicabūt rōe sūt scripta sūt ibi. ergo si oīlo dō māifestari i sen tentia z rōe sūt. pater rē. Itē glo. xx. apocal. ali liber agrus ē. dicit qz apere scient mali rōe sūt nō esse p̄destinatōs. et hoc est i aptione libri. ergo rē. Sz hō. Liber iste n̄ ē alind qz dei natura. ergo cu dei substātia solū a bōis vidēda sit i iudicio. pater qz nō oīs videbūt in illi libri aptione. Itē in libro vite nō sūt scripta nisi bona. g. si ma li non debent videbūt nisi mala. p̄ qz cōdemnātūt. non vi debūt in istius libri aptōe. z sūt rē. ¶ 32. dōm. qz sicut dī qz ē liber vite est liber redēcūt. ars est excēntū. diffe rentia autē cōitus z regressus. qz exitus tūt a deo redēcēt. hō regresus a dei grā z voluntate nra. Qm̄ igitur iudicium erit fm̄ merita nra z demerita. z sūt a nobis z a deo. ideo ad dispensandū q̄stātē z dignitatē meritoz. nēcessēt. apire libros cōscientiarū z libz vite in quo apparerēt. titas grati fm̄ mensurā liberalitatē sūt diuine fm̄ cu ius mensurā est in gloria. z ex hoc patet p̄mō questum 44. Ad illud qd̄ qz q̄tē apīt. dō. qz duplētē lōg de aptōe aut q̄tū ad ipsius libri tūtōe. aut q̄tū ad subseqnētē cognitōnē. Quātū ad tūtōe apīt tūt p̄fē bonos. qz ipi soli videbūt. Quātū ad subseqnētē cognitionē oīb qz bonis ibi legēcēt cognoscēt se p̄destinatos. mali vō ex hō ipo qz libro aptē legere n̄ poterūt sc̄it se nō esse p̄ destinator. z sūt p̄ rōs ad oba. Et ē cōspītū. sūt si pou p̄ nō hō merellū regis. i. sūgūlū qd̄ paupēs portat ad elemosinā p̄cipiēdā. sc̄it bī qz recedit vacuū. nō p̄ pos titionē hō p̄tōnē cognoscēs. Sic dānati cu nō legēt ibi noīa sua. sc̄it se nō ēēt scriptos ad glorias. ac p̄b sc̄it ex pte dei qd̄ ipo dānabit. z ex p̄tōe cōscie sc̄it qz sūt digni pena. z tra cōpātōne vñtūs libri hoc sc̄it. nō

Quoniam legēdō sicut legēt boni in libz vite. Onsequētē q̄tū ad secūdū articulū circa hō qz libris sc̄ia. Et de hō tria q̄rtūt. Primo qz vñtū oīa merita legāt in sc̄ia vel qdā. Secūdū vñtū qz liber legat oīa in sc̄ia altera. Tercio vñtū simul omnis videant ab omnibz. **Questio** j k
Līcōa quā sc̄ie p̄cedit z ondī. qz oīa legētūt i libris sc̄ie Aug. de ci. cei. rx. dō. qz vñs diuina aderit qz sicut vñtū ad memoriam reuocetur. Itē hō iōm vñ rōe. qz lectō ē vñ sc̄ia q̄ntas meritorū. hō meritorū sicut legēt vñ sc̄ia qz q̄ta bona z q̄ta mala z q̄nta fecerit. ergo si ibi plene ostēt iusticia. patet qz oīa ibi dōt legi. Itē dei iusticia de clarabitur ibi summe z quantum ad retributionem glo rie z pene. ergo merita debent summe declarari. Sed

DI.

nō p̄tēt̄ oia bona t̄ mala ad memoriam reuocēt̄ ḡ r̄. Lora. q̄ nō oia v̄. q̄ ibi erit t̄m̄ memoria eoz de quib⁹ erit retributio. s̄ malis de q̄b⁹ fuit p̄nia n̄ retribuet. p̄ bonis i q̄b⁹ nō p̄seueragerūt̄ n̄ retribuet. ḡ talia nō legēt̄. ¶ Ite memoria p̄teritor⁹ bonoz gr̄nerat oblectator⁹. maloz horoz. ḡ s̄ in malis n̄ erit telectatio. n̄ dñs recorda n̄ bonoz facoz. s̄ si in bonis null⁹ horoz. n̄ dñs recordari maloz. ¶ Itē illa sol. legent̄ in libris q̄ s̄t̄ scripta sed mala bonoz telecta s̄t̄ p̄ graz. bona maloz delera se de eoz aia p̄ culpā. ḡ nō legent̄ in libris nec hec in illa. ¶ Dñm p̄ oīm̄ meritoz erit ibi lectio t̄ memoria. q̄ s̄t̄ dicit ap̄l̄s. erit cognitiones astantes t̄ defendentes. t̄ ita bona er mala ibi parebitur. t̄ q̄ colēquies affectiones t̄ opera oīas oīa aut̄ reducāt̄ ad memoriam. q̄ reuocatio acuiz t̄ cognitione p̄cedentia ad memoriam erit ad ostensionem iusticie diuina fīm̄ statū illū. t̄ mē fīm̄ statū p̄teritū sue transactū. Prop̄ ostensionē iusticie in retribuendo rememorabūt̄ bona t̄ mala in q̄b⁹ p̄māserūt̄ finalit̄. Hec em̄ sola digna surerributio. Prop̄ ostensionē mie de p̄terito rememorabūt̄ mala bonoz a q̄b⁹ sunt misericordie liberari. bona mala q̄ in eis misericordi. dñs op̄atus ē de us q̄ solē suā oīri facit s̄ug bonoz maloz. id bōa t̄ mala sua oīo erit ibi in memoria. ¶ Ad illud q̄ ob̄ pri
45 mo q̄ illa lectio t̄ memoria nō ē ad ostensionē iusticie. dñm q̄ verū ē sed nō em̄ ad h̄ sed etiā ad declaratōrem mie.
46 ¶ Ad illud q̄ ob̄ q̄ me nota mala facit tristiciam. et bonoz leticiā. dñs q̄ b̄ vez̄ em̄ his q̄ p̄n̄ tristari t̄ lerari. Sed mali n̄ p̄t̄ lerari. boni v̄ n̄ p̄n̄ tristari. sed istō nō sufficit. q̄ n̄ p̄t̄ tristari. q̄ n̄ cognoscere v̄n̄ debetanc tristari. id dñ q̄ memoria mala dupl̄t̄ p̄t̄ ē. aut̄ cōfite/ rādō malū cuen̄t̄. t̄ sic generat̄ tristiciā. vt p̄z in eo q̄ cō terit. Uel p̄siderādō bonū cuen̄t̄. l. q̄ te rāt̄is mālīse ricordit̄ ē erept̄. t̄ b̄ generat̄ leticiā. t̄ bec̄ erit in bonis. Sūt̄ de memoria bonoz distinguit̄. ¶ Ad illud q̄ ob̄ q̄ in malis bona s̄t̄ delera. dñm q̄ delera s̄t̄ q̄t̄ ad ve/
47 ritāc̄ essentie. manet t̄n̄ q̄t̄ ad notā t̄ sum̄litudinē. s̄t̄ p̄z in eo q̄ amiss̄ ebaritati t̄ recordat̄ se habuisse. Unde s̄ug illud Ro. q̄ cogitationē accusantū. dicit glo. H̄ci endū ē q̄ in illa die cogitationes accusabunt̄ aī. iī. vel defendūt̄. nō ille que tunc erant̄. sed iste q̄ mā sunt in vobis. q̄rum noīe t̄ signa relinquit̄ in corde v̄o. velut saera q̄ in occulto nūc s̄t̄ posita in illo die reuelari dicūt̄. Tūta fīm̄ sum̄litudinem remanet̄. Uel esto q̄ s̄t̄udo per mūs delectā. q̄ v̄c̄ est possibile. diuina virtute tūc̄ re paratur ad dei gloriā t̄ vindicatōr̄ mala. laudē h̄o bonoz.

Questio. ii.

1

¶ Tūt̄ q̄libet legat̄ oīa in sc̄ia alterius. Et q̄ sic v̄. quia Berū. tractat̄ illud. s̄ ad Lox. iiij. illuminabūt̄ absēdita tenebarūt̄ dicit. cunera archana cūncrorum. cunctis ibi parebunt̄. Item glo. gesta t̄ cogitata. bona er mala cūtūc̄ aperta et nota erunt omnibus. ¶ Item ratione videtur. quia aut̄ sunt bona aut̄ mala. Si bōa laudatur ibi dei largitas ab omnibus. Si mala laudat̄ dei iusticia punient̄ vel misericordia liberans. ergo si er omnibus. elicere debet deus gloriam suam. manifestam in futuro. ergo omnibus ostendit̄. ¶ Item q̄ mala malorum patcant̄. bonis t̄ malis certum est. q̄ iterum bona eorum patcant̄. bonis certum est. quia de illis gaudebunt̄. ¶ Item q̄ bonorum bona patcant̄. mala certum est. t̄ eorum comparatione iudicabuntur. Item q̄ mala bonorum patcant̄. bonis certum est. quia a vniū mēt̄. ab alterius oculis corpulenta non abscondit̄.

XLIII

vidēt̄ greg. Et iter Aug. xv. d̄ trinit̄. In futuro vno aspectu videbit oīm̄ cogitationes. Sed q̄ mala nō videant̄ mala maloz videtur. q̄ solaciū ē accusato alicui dū videtur m̄t̄gō h̄re locos i secl̄. ergo sibi soli debet esse nota mala. ¶ Item q̄ mala bonoz nō manifestat̄ exteri us videtur. q̄ dñs cōminatur in penā manifestanda t̄ referat̄. Sed a bonis aberit om̄is pena. q̄ nō manifestabūt̄ eoz mala nec om̄es legēt̄. Item charitas operat̄ multitudinē petoz. h̄ nō est dcm̄ i specie boīm̄. quia operata s̄t̄ sine charitate. ergo in conspectu dei. ḡ multo magis in conspectu boīm̄. ¶ Item si reprehēsibile ē in hoc tenudare amici cōmīssū. cū d̄ sit fideliōr amicus q̄ ali q̄s boī. ḡ nō tenudare peccata amicoz. ¶ R. dñm q̄ oīa 48 nota erit om̄ib⁹ t̄ bona q̄ mala in ip̄o iudicio sedm̄ q̄ vult an̄. t̄ Bern. t̄ ter. t̄ glo. Sonant̄. t̄ hoc ad certam liberationē meritoz. q̄ sc̄itur i oīm̄ actuū bonoz t̄ mala rū recognitōne. q̄ ostensio maloz in bonis ē ad manifestationē misericordie p̄t̄ facit. bonoz i ea ad ostensionē iusticie. Econtra maloz i malis ad ostensionē iusticie. bonoz in eisdē ad ostensionē misericordie. ¶ Ad illud quod 49 ob̄ q̄ solaciū ē videare aliena peccata. dñm. q̄mo erit magna confusio dū attendit̄ illius vituperiū. t̄ ex eius vituperio cognoscet̄ et suū. Unū enī alterius peccatus nō aprobabit̄. imo vilipender. ¶ Ad illud q̄ ob̄ q̄ma 50 n̄ifestatio maloz est i pena. dñm q̄ verū est i malis. sed in eis q̄ egerūt̄ penitētia est in gloriā. Unū dieū alīq̄ sicut cicatrices coriales in martirib⁹ remanet̄ ad gloriā. sic cicatrices spūales in penitentiā. q̄ vice rāt̄ culpaz. sicut tili. p̄nā. Sed tamē q̄cqd sit de hoc nō remanet̄ in eius memoriā. s̄t̄ dei gloriā q̄ liberaſt̄ de tāta miseria. ¶ Lib̄i cōcedendū ē q̄ videbūt̄ p̄t̄ iustoz. vt de ip̄o rū sanatione grāt̄ agātur deo. Et hoc dicit An̄b. Unū sicut h̄o ager grāt̄ deo p̄ se q̄ liberatus ē a malis. ita soeius eius. ¶ Ad illud quod ob̄sc̄it̄ q̄ infidelitas est 51 tenudari amici commissum. verum est in presenti vbi cedit ad infamiam. sed quia in futuro est ad dei gloriā. sine aliqua infamia. ideo non habet ibi hoc locum.

Questio. iiij. m.

Utrum omnia videantur simul ab omnibus. Et q̄ sic videtur. quia super illud Job. viii. Induerit confusione. Glosa. Utro iudice mala omnia ante oculos mēt̄is versantur. ¶ Item ratione videatur. quia insimul infligetur tota pena. ergo simuler scienter ponderabis culpa. ergo si magnitudo culpe p̄t̄der ab scribus t̄ circūstantijs t̄ carum iteratione. omnia hec manifestari debent simul. ¶ Item maior confusio est et dolo. i medio duorum q̄ vniū t̄ omnium q̄ aliquorum malorum. econtra debemus habere maius gaudium. ergo si boni habeant̄ perfectum gaudium. mali persecram̄ confusione. patet q̄ omnibus simul p̄t̄ebunt̄. ¶ Contra. vnuū solum intelligimus sicut dicit Philosopher. ergo non plura simul. non ergo omnia poterunt videri simul. ¶ Item in damnatis non erit eorum natura mēlio. q̄ nūc est. ergo si eorum intellectus nūc non p̄t̄ plura intelligere simul. nec tūc poterit. quod si tūc poterit. ergo sublimar̄ erit. ¶ Item in iudicio erit discussio q̄ est p̄s de vno q̄m̄ de alio. q̄p̄s erit vniū recōdatio q̄ alterius. ¶ R. dñm q̄ oīs repente simul omnia 52 peccata videbunt̄. t̄ credendum est magis q̄ simul. Ad quod intelligendum norādum ē q̄ simul videare multa hoc p̄t̄ esse tripliēt̄. Aut rōne eius in quo vider. q̄ vider multa vno. t̄ sic in speculo eterno est videre multa. q̄ idē ibi homo vider diuerla. Aut ratōne sublimi

Liber

Quartus

etatis intellectus q̄ efficit deiformis p̄ gloriam. Ubi vides plura sicut deo. Iz nō oīmode. sicut angel⁹ beatus s̄il co gnoscit dū in se & creaturā in deo & in p̄pō genere. Aut rōne divine virtutis hoc faciet q̄ m̄ non efficit gloriam ut oīdat ei exemplar eternū. sed levat intellectū ut pos sit aliquid supra se vel ad gloriam vel ad penā. H̄js tribus modis videbūt simul aī bone in iudicio. Prmis duobus modis in p̄ia. sed tertio tñmō aī male in iudicio. Ut rū autē p̄ sic videantur in inferno h̄ nō determinis. Quis n̄ improbabili dī possit ut pena vni sit p̄sumata et vniiformis. Ad illud qd̄ obī & intelligim⁹ vnu solū. S̄d om̄ ḡ illud vez est q̄ naturā. sed iste mod⁹ intelligē.

Dī. xlivij. de resurrectōe q̄tū ad modū. siue q̄tū ad q̄litatem & quidditatem resurgentium

Alent autē nōnulli p̄contari & q̄rere r̄c. Supradic̄tū magister de resurrectōe si est. hic determinat quō est. oīdendo qd̄. quō. & q̄le resurgat. habebat p̄ duas. In p̄ma ostendit q̄lia & quanta corpora resurgentia. In secunda determinat de abortiis feribus. oīdēs q̄ in nulla quantitate resurgent q̄ nō virerūt. ibi. Illud erit inuestigari op̄re r̄c. Prima p̄s h̄z duas. In p̄ma pre determinat q̄nta & q̄lia erunt resurgentia corpora. In secunda determinat quō damnator⁹ corpora erunt passibilis. ibi. Si vero q̄nta de corpib⁹ malorū quō. Prīma p̄s h̄z duas. In p̄ma determinat in quanta statura resurgat. In

DI XL.
III
Eph. iiiij.

Nō eadē re surgentibus aī signat r̄c. Vide tur male dicere quis duplex est quantitas. s. r̄c. portis et extensiōnis. Sed q̄ ha buerunt diuersam quantitatē molis in diuersa resurgent. ergo qui diuersaz habuerunt etatē in diuersa resurgent. Item impossibile est quod est preteri tum non esse p̄ teritum. ergo p̄ possibile ē & aliqd̄ q̄ habuit anno. c̄tū nō habuit c̄tū. Impossibile ē qd̄ h̄z solū trīginta duos annos. sed in hac etate resurget xps. ergo impossibile ē senib⁹ hoc etate resurgere. Itē si resurgentib⁹ p̄putatas. aut q̄ ab instanti nativitatis aut resurrectōis. Si ab instanti nativitatis. tūc erit p̄lq̄ c̄tū anni. imo q̄ mille in aliqd̄. Si ab instanti resurrectōis. tūc n̄ habebit vñā horā q̄ an habuit. xx. annos. Item dñs nulli derrahet de q̄ntitate molis. sed addet his q̄ minus h̄t. q̄ pari rōne de etate cū senect⁹ sit venerabilis. Ad bec oīa R̄. q̄ etas resurgentia dupl̄ p̄t intelligi. aut q̄ cōpartiō ad principiū unū duratōis. sc̄ assignat nobis nūc sedm p̄putatiōem ab inicio n̄rī ē. & licet n̄ p̄putat etas in resurgentib⁹. q̄ trasierūt oīm etatē. & terra statū talē sit. Alio mō etas attendit fm̄ dispositiōem & valitudinē corporis. & sic accipitur etas iuuenilis. oīs etiā tales & tāti resurget in cor-

dī erit q̄ virtutē diuinā. Ad illud qd̄ obī & cognitiōē. in damnatis non debet sublimari. dicendum q̄ illa sublimatio potius est depresso. scilicet in ostensione omnium turpitudinum. Sicut enim recognitio multorum bonorum amplificat leticiam. ita recognitio multorum malorum amplificat tristiciam. Ad illud quod obī. c̄tū & erit discussio. dicendum q̄ et si sigillat⁹ fuit discessio de singulis. quia non possunt omnia simul dicari. tamen ad confusione erit simul memoria de multis. Nec mirum. quia potentissima est virtus cognitiva q̄ & pressius siue interpretatius. intelligim⁹ c̄m statū qd̄ nō possumus exprimere tempore diuturno.

sc̄da determinat q̄lia resurgat. ibi. Hoc autē in corporibus sanctoī. Prima p̄s duas habet. In p̄ma determinat in qua etate & statura resurgent. In secunda determinat q̄ liter statura corporis debet reparari. et per quid. rbi determinat quid in quo resurget. ibi. Non enim periclitare terrena materies r̄c. Similiter secunda pars in qua agit de qualitate corporum duas habet. In prima ostendit q̄ corpora electorū carebunt omni deformitate. In secunda vero de corporibus reproborum relinquunt sub dubio. innuit tamen q̄ deformitate nō carebunt. ibi. De reprobis autē queri solet r̄c. et sic tria determinantur. Primo quid resurget ad staturam hominis complendam. secundo quid in qua parte resurgat. & tertio quā le vtrum cum deformitatibus aī sine.

Xps mortuus est & resurrexit. cu iūscuncis etatis mortui fuerint. Tūrum autē posuit non ut distingueret sexum. sed b̄ ut significaret perfectionem virilium quā tāc habebūt. Iz non oīs eadē statura corporis obtinebūt. Tū augu. Rō aīt in mensurā corporis v̄l statura sed etatis. q̄ vñusq̄sua recipiet mensurā corporis quam vel habuit in iuuentute etiā si senex obiit. vel fuerat habitus siā est defunct⁹. Etas vero erit illa ad quā puenit xps sc̄ iūuenilis ut circa triginta annos.

p̄t quales fuisse in etate iūuenilis. & ita eas non noīat durationem sed corporis dispositiōnem. sic cīm de tunc erat hominem in eo habuit de ciuiis tu et statura in etate virili. non ratione cōpartiōnis temporis sed habitudinis corporis. & q̄ hec patent obiecta.

But significaret perfectionem virilium. Vide male dicere. qm̄ & feminā nō c̄ virile q̄tū ad serū nec q̄tū ad virū p̄fectionē. quis serus feminē attestat infirmitati. q̄ videb̄ & mulier non resurgat isto mō. Itē sicut dicit phus. Femina ē vir occasionat⁹. q̄ si occasiōē resurgat in natura q̄tū ad electros. nec femina resurget. Itē in resurrectōe erit sicut angelī dei. & erit quis corpus cōformabīs aī. sed in angelis nō est distinctionē sexus nec in aliab. q̄ r̄c. Itē sexus distinctionē est ppter ḡnitionē. sed ibi nō erit ḡnitionē. q̄ r̄c. Rō. dñm q̄ sicut dicit Aug. xxv. de ciui. dei. aliquid voluerit dicere q̄ serus feminēus non resurget. ppter p̄dictiā auctoritatis apostoli. donec occurram⁹ oīs. i. virū p̄fectū. sed sicut ipse dicit ibi dī vir nō a seru sed a virtute. nō corporis s̄ meatis. q̄ quā modū mulier sacerda vir est. fm̄ quā modū dī. in p̄s. Beatus vir q̄ nō abiit in cōclilio. r̄c. qd̄ intelligi erit p̄ de muliere & iō auctoritas ista nō negat resurrectōis mulierē. sic manifesta rō affirmat. Qm̄ ei serus feminēus